

Korisnici projekta proslavljaju uspjeh WCJP

Materijali i stručnost stvoreni ovim projektom povećaće mogućnosti nacionalnih pravosudnih sistema

Uspješno dovršavanje projekta Pravda i ratni zločini biće obilježeno u srijedu 26. oktobra u Sarajevu, gdje će se okupiti predstavnici pravosudnih organa iz cijele regije kako bi proslavili neizmjernu korist ostvarenu kroz prijenos materijala i stručnosti do koje su došli u sklopu tog projekta. Zajedno s MKSJ i partnerima te institucije, proslaviće se 18 mjeseci rada fokusiranih na poboljšanje njihovih kapaciteta

za rad na predmetima koji se bave ratnim zločinima.

WCJP, četiri miliona eura vrijedan projekt koji je financirala EU, a koji je u partnerstvu sa MKSJ i UNICRI koordinirao OSCE/ODIHR, pokrenut je u maju 2010. kako bi se omogućio transfer znanja i materijala MKSJ-a pravnicima u bivšoj Jugoslaviji. Tim projektom ne samo da je veliki dio materijala Međunarodnog suda objelodanjen na jezicima regije, nego je i omogućena razmjena znanja i stručnosti između službenika

MKSJ-a i pravnika iz bivše Jugoslavije. Nakon procjena izvršenih u saradnji sa pravnicima iz cijele regije, sve su komponente WCJP prije pokretanja projekta bile prilagođene ispunjavanju najhitnijih potreba lokalnih pravosudnih institucija.

Nastojanjima Međunarodnog suda uspješno je završeno transkribiranje 60.000 stranica zapisnika sa sjednica Međunarodnog suda na jezicima regije, kao i prevod Pretraživača sudske prakse Žalbenog vijeća (ACCLRT). Projekat je bio

obilježen snažnim direktnim uplivom, uključujući obuku lokalnih pravnih stručnjaka u pitanjima podrške svjedocima, korištenje baze podataka Sudski spisi MKSJ-a, i podnošenja zahtjeva MKSJ-u za pomoć. U sklopu projekta, pomoćno pravno osoblje stavljeno je raspolaganje nacionalnim pravosudnim institucijama za rad na postupcima za ratne zločine. Organiziran je i niz susreta između kolega, i to službenika MKSJ-a i pravnika iz nacionalnih sistema. Posljednji takav susret održat će se 26 oktobra.

Sudiya Robinson,
predsjednik MKSJ-a

sudiya Medžida Kreso,
predsjednica Suda BiH

Jonathan Lucas,
direktor UNICRI-a

Linda Murnane, v.d. zamjenica
sekretara MKSJ-a

Janez Lenarčič,
direktor OSCE-ODIHR-a

Gabrielle McIntyre, šefica
kabineta predsjednika MKSJ-a

WCJP je igrao važnu ulogu u jačanju partnerstva između MKSJ-a i ekvivalentnih regionalnih institucija, a time ostvarene prednosti doprinijele prevladavanju pravde, mira i vladavine zakona u bivšoj Jugoslaviji.

Veliki značaj projekta Pravda i ratni zločini upravo je u tome što je na jedan veoma praktičan način, pokrivajući više aspekata, uspio pružiti potrebnu podršku pravosudnim institucijama. Unapređenje kapaciteta institucija koje se bave pitanjima procesuiranja ratnih zločina, stručna razmjena iskustava između nosilaca pravosudnih funkcija u regiji i MKSJ-a, kao i prenos relevantnog materijala, upravo su mehanizmi pomoću kojih se doprinosi efikasnošću rješavanju pitanja u ovoj oblasti.

Ova zajednička akcija MKSJ-a, ODIHR-a i UNICRI-a kombinirana sa proaktivnim sudjelovanjem nacionalnih pravosudnih i obrazovnih institucija kao i drugih međunarodnih organizacija, pokazala je da je partnerska saradnja jedini način na koji se može osigurati uspjeh ovakvih inovativnih inicijativa. Priručnik za međunarodnu krivičnu odbranu i Portal koje smo razvili u sklopu projekta jasni su primjeri ovakvog duha saradnje i zajedničkih nastojanja da se omogući razmjena informacija i postave temelji za daljnje zajedničke inicijative.

Bilo nam je zadovoljstvo raditi u partnerstvu sa Evropskom unijom i našim partnerima ODIHR, OSCE i UNICRI u sprovedenju vizije onih iz regije u čijem je interesu kako bi se pronašli najbolji metodi za razmjenu znanja vezanih za suđenja za ratne zločine. Nadajmo se da će aktivnosti kojima se ovaj projekt bavio dugo biti od koristi svima koji se u regiji bave ovim važnim radom.

Ovaj projekt imao je dva istaknuta dostignuća. Kao prvo, tokom cijelog procesa ostali smo u potpunosti prvrženi principu preuzimanja odgovornosti na lokalnom nivou, zahvaljujući kojem će svi akteri u ključnim nacionalnim institucijama preuzeti proizvode i znanja do kojih se došlo i koji su im ovim procesom preneseni, i da će ih integrirati u svoj dalji rad. Drugo dostignuće jest da je ovaj proces obilježen holističkim pristupom izgradnji kapaciteta, jer je bio upućen cijelom spektru pravnih aktera.

Sad kad se projekt Pravda i ratni zločini bliži kraju, željeli bismo čestitati svima koji su neumorno radili na njegovom uspješnom ostvarenju. Također smo izuzetno zahvalni Evropskoj uniji na njihovom shvatanju važnosti ovoga projekta i njihovoj velikodušnoj podršci. Nadamo se da ćemo i dalje saradivati u ostvarenju naših zajedničkih ciljeva.

Završeno 60.000 strana b/h/s transkripata

Već predani transkripti pomogli nacionalnim pravosuđima u njihovim istragama i postupcima

Do 2010, transkripti sa suđenja pred MKSJ-om postojali su samo na engleskom i francuskom, zvaničnim jezicima Međunarodnog suda. Zahvaljujući WCJP-u, lokalna pravosuđa sada raspolažu sa 60.000 stranica transkripata na lokalnim jezicima, što će im olakšati pristup iskazima datim pred Međunarodnim sudom i njihovo korištenje.

“Veoma sam zadovoljan što nam je WCJP omogućio da kolegama u regiji dostavimo transkripte suđenja pred Međunarodnim sudom na njihovim jezicima”, rekao je John Hocking, sekretar MKSJ-a. “Upravo tim dijelom projekta materijali Međunarodnog suda postali su i tehnički i sadržajno pristupačniji kako pravnicima tako i javnosti, što će sigurno uvelike pomoći u procesuiranju predmeta koji se bave ratnim zločinima diljem bivše Jugoslavije.”

Izrada transkripata na lokalnim jezicima bila je jedan od ključnih elemenata WCJP-a, jer je zbog predstojećeg prestanka rada Međunarodnog suda ocijenjeno da je jedan od glavnih prioriteta omogućiti pravnicima direktan pristup iskazima svjedoka.

Komentirajući vrijednost tih

transkripata, Vladimir Vukčević, tužilac za ratne zločine Srbije, rekao je: “Transkripti suđenja su jedan od primera direktne saradnje Međunarodnog suda i nacionalnih pravosuđa u procesuiranju ratnih zločina pred domaćim sudovima i ovakvi rezultati rada Međunarodnog suda i dalje će biti od značajne pomoći u našim istragama i suđenjima za ratne zločine.”

“Dostupnost transkripata suđenja na nacionalnom jeziku ubrzala je identifikaciju dokaznog materijala i podnošenje zahtjeva za pomoć.”

*Davorka Radalj,
Odsjek za ratne zločine, ured
Državnog odvjetništva Hrvatske*

U sklopu WCJP-a, od lokalnih pravosuđa zatraženo je da identifikuju one transkripte koji su od najveće važnosti za njihove postupke. Nakon njihove identifikacije, Međunarodni sud je prešao na izradu doslovnih transkripata relevantnih sjednica na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Od 60.000 stranica transkripata, 18.500 ih je prioriteto upućeno pra-

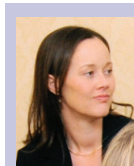
vosudnim vlastima u Hrvatskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini.

Miloš Perić, branilac iz Bosne i Hercegovine izjavio je: “Kao branilac u predmetima vezanim za Srebrenicu, potpuno podržavam omogućavanje pristupa transkriptima MKSJ-a vezanim za Srebrenicu i druga suđenja na lokalnim jezicima jer su veoma značajni za odbranu.”

Do sada je javnosti omogućen uvid u 25.000 stranica tih transkripata putem baze podataka Sudski spisi MKSJ-a i putem web-stranica MKSJ-a posvećenih relevantnim predmetima. Ostatak transkripata biće stavljen na raspolaganje s krajem ove godine, čime će se osigurati da transkripti ostanu dostupni ne samo pravnicima nego i javnosti još dugo nakon završetka rada Međunarodnog suda.

Transkripti na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku

(b/h/s) čine samo 10 posto ukupnog opsega transkripata MKSJ-a raspoloživih na engleskom i francuskom jeziku. Više transkripata valja učiniti dostupnim na nacionalnim jezicima, ne samo kako bi se pomoglo lokalnim pravosuđima, već i da bi šira javnost u regiji imala pristup ovim vitalnim informacijama.

*Diane Brown,
vd Savjetnika za pitanja
naslijeda
MKSJ-a*

“Iskreno se nadamo da će biti osigurane financije potrebne za nastavak nekih i dalje nužnih aspekata ovog projekta. Transkripcija sudskih sjednica MKSJ-a na lokalnim jezicima daleko je od dovršavanja, i potrebna su znatna sredstva kako bi se osiguralo da svi relevantni materijali Međunarodnog suda budu dostupni ljudima iz regije na jeziku koji razumiju.”

ČINJENICE i BROJKE

od maja 2010. do oktobra 2011.

200,000 riječi b/h/s verzije baze podataka ACCLRT na veb-sajtu MKSJ-a

60,000 stranica audio-materijala sa sudskih sjednica MKSJ-a transkribiranih na b/h/s

25,000 stranica transkripata na b/h/s-u u bazi podataka Sudski spisi MKSJ-a i na veb-sajtu MKSJ-a

18,500 stranica transkripata na b/h/s-u dostavljenih regionalnim pravosuđima

157 pravnik iz regionalnih pravosuđa obučeni za pretragu i ostvarivanje pristupa javno raspoloživom materijalu MKSJ-a

Tim MKSJ-ovog projekta transkripcije na b/h/s sa sudijama MKSJ-a Agiusom i Molotom, septembar 2011.

Razmjena znanja

Obuka i susreti između kolega potiču razmjenu znanja i saradnju između partnera

Protekle godine MKSJ je u sklopu projekta Pravda i ratni zločini pružio obuku za 157 osoba tokom 32 sesije održane u šest jurisdikcija u bivšoj Jugoslaviji. Tom obukom omogućeno je širokom spektru pravnika iz cijele regije da profitiraju na iskustvima MKSJ-a, što je igralo presudnu ulogu i u poboljšanju nivoa direktne saradnje između Međunarodnog suda i onih koji se na regionalnom nivou bave predmetima vezanim za ratne zločine.

koja igra fundamentalnu ulogu u pravičnoj i transparentnoj međunarodnoj pravdi.

Branilac Zlatko Knežević je izjavio: "Praksa MKSJ-a utiče na naš rad pred nacionalnim sudovima, a advokatska obuka koja obuhvata kombinaciju internacionalne i nacionalne prakse dala nam je ideje za buduće postupke. Zahvalan sam što sam imao priliku da kroz ovaj projekat steknem nova znanja."

Ibro Bulić, tužilac Tužilaštva BiH, komentirajući vrijednost savladane obuke izjavio je da je "transfer znanja i razmjena iskustava u regionu između tužilaca koji rade na slučajevima ratnih zločina za nas vrlo važan. Regionalni sastanci kolega koje organizuje WCJP doprinose dragocjenoj razmjeni iskustava između regionalnih tužilaca, ali i između regionalnih tužilaca i kolega iz MKSJ-a. Ovi sastanci nisu samo forum za diskusiju o pravnim pitanjima, već poboljšavaju i saradnju sa našim kolegama u cijelom regionu."

"Ovim su projektom sudije, tužioci, branioci i oni koji brinu za svjedoke dobili zajednički forum za poboljšanu regionalnu saradnju."

Ambasador Janez Lenarčič,
direktor OSCE/ODIHR-a

Teme obuhvaćene obukom uključivale su kurseve savladavanja tehnologije pretrage baza podataka Sudski spisi MKSJ-a i Pretraživača sudske prakse Žalbenog vijeća, kako i specifične smjernice zahvaljujući kojima je moguće efikasnije podnositi zahtjeve za pravnu pomoć ili za izmjenu zaštitnih mjera određenih prema pravilu 75(H) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda.

Osim toga, WCJP je održao i brojne tečajeve uz pomoć stručnjaka Međunarodnog suda kao i raznih lokalnih i međunarodnih stručnjaka, uključujući i one specifično posvećene pitanjima međunarodnog humanitarnog prava, unutar kojeg je MKSJ saznao ogromnu riznicu znanja; radu Službe za zaštitu žrtava i svjedoka; zastupanju i istragama; obuci zastupnika odbrane, grupacija koja je u regiji bila donekle zapostavljena, ali

WCJP je također organizirao susrete između sudija i tužilaca MKSJ-a i njihovih kolega iz regije. Takva okupljanja u svrhu razmjene iskustava iz rada i presuđivanja u predmetima koji se tiču ratnih zločina pomogla su da se ojača duh kolegijalnosti između dvije grupe i dovela do poboljšane saradnje između MKSJ-a i sudija i tužilaca iz regije, kao i između raznih pravosudnih organa iz regije.

Almir Alić, Oficir za vezu Sekretarijata MKSJ-a, za vrijeme završne sesije Obuke predavača za pravne stručnjake, Sarajevo, septembar 2011.

Kao učesnik takvih susreta između kolega, sudija Tatjana Vuković, predsjednica Odjeljenja za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, dala je sljedeći komentar: "Mi se kao sudije suočavamo sa sličnim izazovima, moramo pomagati jedni drugima i učiti iz tuđih iskustava. Zbog toga su susreti između kolega bili jedno od najvrednijih sredstava za poboljšavanje radnih odnosa sa kolegama iz regije i sudijama MKSJ-a."

Važnost jačanja partnerstva između MKSJ-a i odgovarajućih institucija iz regije predstav-

ljala je jedan od ključnih elemenata projekta Pravda i ratni zločini, a obuka i susreti između kolega bili su vitalni dio tog uspješnog procesa.

Foto: OSCE/ODIHR
Sudija Fausto Pocar, MKSJ

"WCJP je sudijama i pravnom osoblju MKSJ-a pružio jedinstvenu priliku za razmjenu iskustava sa njihovim lokalnim kolegama, čime je osigurano da lekcije koje je Međunarodni sud naučio budu na efikasan način prenesene na sadašnje i buduće generacije pravnih stručnjaka širom regije."

Učesnici završne sjednice Obuke predavača za pravne stručnjake, Sarajevo, septembar 2011.

Vodič za edukatore

Međunarodna i nacionalna sudska praksa sada u sveobuhvatnom vodiču za edukatore

Novi vodič za edukaciju iz međunarodnog krivičnog prava i prakse sastavljen je u sklopu našeg projekta i u partnerstvu s nacionalnim institucijama za obrazovanje pravosudnih stručnjaka i tužilaca iz regije. Sastavljen je tako da pomogne sve većem broju predavača stručnjaka za ratne zločine, a struktura mu je prilagođena njihovim konkretnim potrebama. Ovaj vodič po prvi put na jednom mjestu spaja sudske prakse MKSJ-a i nacionalnu sudske prakse vezanu za ratne zločine koja se razvija u regiji, što ga čini jedinstvenim resursom za predavače i institucije koje se bave takvim obrazovanjem. "Ovakvo obuhvatan priručnik

koji se može ažurirati, s obiljem primjera iz sudske prakse MKSJ-a i nacionalnih sudova nedostajao je u obrazovanju pravnika u regiji. Ovaj mi je program obrazovanja već uvelike pomogao u pripremi predavanja koja sam držao mladim kolegama," rekao je sudija Siniša Važić, potpredsjednik Odjeljenja za ratne zločine Apelacionog suda u Beogradu, naglašavajući važnost ovakvih priručnika.

Nenad Vujić, direktor Pravosudne akademije Srbije, rekao je da će "buduće generacije pravnih stručnjaka na raspolaganju imati sjajno obrazovno sredstvo za međunarodno humanitarno pravo."

E-portal

WCJP napravio interaktivni portal za obuku

Portal za obuku i online studij napravljen je u sklopu WCJP-a kako bi se pravnicima i institucijama za pravosudno obrazovanje u bivšoj Jugoslaviji na raspolaganje stavila takva online platforma. Portal će korisnicima u regiji omogućiti pristup raznim vrstama informacija vezanih za krivično gonjenje ratnih zločina. Omogućuje im pretraživanje različitih

baza podataka i pomoćnih sredstava, uključujući baze podataka o nacionalnom zakonodavstvu, bilateralnim sporazumima, međunarodnim sporazumima i konvencijama, kao i online-kurs iz međunarodnog krivičnog i humanitarnog prava. Portal je razvio UNICRI. Dostupan je na adresi: <http://wcjp.unicri.it/>

Priručnik za zastupnike odbrane

U sklopu projekta sastavljen je Priručnik iz odbrane u krivičnim postupcima pred međunarodnim sudovima, kako bi se napravio pregled najefikasnijih procedura koje su razvili branioci optuženih pred MKSJ, a trebao bi da posluži kao referentni tekst zastupnicima odbrane u predmetima za ratne zločine koji se vode u regiji. Priručnik obrađuje nekoliko problematičnih pitanja, kao što su kako koristiti i osporavati dokazni materijal nastao u MKSJ-u i kako efikasno pregovarati o potvrdnom izjašnjenju o krivici. Priručnik su zajednički pripremili UNICRI i Udruženje branilaca koji postupaju pred MKSJ (ADC-ICTY)

Vladimir Petrović i Jelena Vladislavljev, pomoćno pravno osoblje u Tužilaštvu za ratne zločine Srbije, Beograd.

MLADE SNAGE

Više od 30 članova pomoćnog pravnog osoblja pomagalo pravosudnim institucijama širom regije

Organi pravosuđa iz bivše Jugoslavije su identifikovali pomoćno pravno osoblje kao jedan od njihova najpotrebnijih segmenata. Zahvaljujući WCJP-u, izašlo im se ususret uključivanjem više od 30 mladih stručnjaka u pravne institucije u regiji.

Mladi stručnjaci različitih obrazovanja, uključujući i pravnike i analitičare specijalizovane za političke nauke i komunikacije, bili su tokom projekta integrisani u lokalne pravosudne i državne institucije u Srbiji, Bosni i Hercegovini (BiH) i Hrvatskoj. Među domaćim institucijama bili su Ministarstvo pravosuđa Hrvatske, Tužilaštvo za ratne zločine Srbije, okružna i kantonalna tužilaštva u BiH, odjeljenjima za ratne zločine na Višem i Apelacionom sudu u Beogradu i Državnom sudu BiH, kao i centri za pravosudnu obuku u Republici Srpskoj i Federaciji BiH.

Kristijan Turkalj, iz Ministarstva pravosuđa Hrvatske, dao je sljedeći komentar: "Pomoćno osoblje pomagalo nam je u zadacima vezanim za ratne zločine. Njihova analiza trenutnog stanja u postupcima za ratne zločine pred nacionalnim sudovima, prikupljanje podataka, kao i komunikacija

sa nevladinim organizacijama u Hrvatskoj uvelike su poboljšali rad Ministarstva."

Osim što su organizacije u koje je pomoćno osoblje uključeno dobile prijeko potrebnu dodatnu pomoć, takvim su razmještanjem mladi stručnjaci imali priliku da steknu neprocjenjiva direktna iskustva vezana za rad na ratnim zločinima.

Poseban uspjeh ostvaren je kada je većini razmještenih u institucije u Srbiji na kraju projekta ponuđen ugovor, čime je dodatno učvršćen doprinos koji su dali u radu odgovarajućih institucija.

"Predanost u radu našeg novog pomoćnog pravnog osoblja bila je od velike vrijednosti za naš rad, a njihovo primanje među redovne zaposlenike suda garantuje isplativost ulaganja u razvoj mladih stručnjaka", rekla je sudija Radmila Dragičević-Dičić, v.d. predsjednika Apelacionog suda u Beogradu.

"Izabrani kandidati pokazali su veliku želju da nastave karijeru u institucijama koje se bave postupcima vezanim za ratne zločine, što nam garantuje dugoročni utjecaj ovog projekta."

Chris Engels, regionalni koordinator projekta, OSCE/ODIHR